

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő-piac, Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Az alföldi inség.

Debreczen, február 22.

(—s) Bizony igaza van a latin közmondásnak, mely azt tartja hogy: *bis dat, qui cito dat*, vagyis kétszeresen ad az, aki gyorsan ad. A nyomor és inség nem ismer haladékot, minden nap lényeges idő az emberi testre nézve. hogy a minimális eszközei meglegyenek, melyek a táplálkozásra és arra, hogy a jelenlegi dermesztő hidegben fűtő anyaga meglegyen, szükségesegek. Gyors könnyűlethelegre van tehát szükség ott, ahol nyomoron és inségen kell segíteni. Ezt a gyorsan nyilatkozó könnyűletheleg szomorú körülmények folytán vagyunk kénytelenek a jótékony közönség emlékeztetésére hozni, mert az ország közepéből, az alföldről éppen most télviz idején szomorú hírek érkeznek arról, hogy ott több mint 10 ezer, ember éheznek. Ezeknek gyors segítség kell, mert különben nyomorultan elpusztulnak vagy pedig kétségbeesésükben retentő dolgokra szánják el magukat.

A gyors segélynyújtás tekintetében követésre méltó példát nyújtott a társadalomnak a képviselőház, midőn szerdai ülésében egyhangulag elhatározta, hogy egy napi illetményét az inségeseknek juttatja. Nincs kétségünk az iránt, hogy ez a példa élénk visszhangra fog találni jótékonyágáról ismert közönségünknel. Sajnos azonban, hogy ez csak időleges, nem pedig gyökeres és teljes segítség, mert a most uralkodó éhinség nem csupán hirtelen belállott ideiglenes baj, hanem annak számai sokkal mélyebben gyökeresnek, mintsem az első tekintetre látszik.

A jelenlegi éhinség csak egy kóros szimptomája azoknak az állapotoknak, melyek az alföldön a munkás nép zavarását, az agrár szociálizmust előidézték, s melyek tartósan válságos helyzetbe sodorják az alföldi népet. A gazdasági viszonyok a legújabb időben lényegesen megváltoztak, a gazdasági gépek az élő munkaerőt jelentékenyen redukálták, — mert a gépekkel sokkal gyorsabban és többet lehet végezni. A munka tehát megkevesbedett s e mellett a nép pedig megsaporodott.

E bajokon természetesen nem lehet máról holnapra, hanem csak átgondolt és messzeható tervekkel gyökeresen segíteni s ez az amire nézve kezdeményező lépéseket várunk a kormánytól. A miniszterium részéről e tekintetben a képviselőház utóbbi ülésén jelentőséggel bíró enuncziációk történtek, melyeket megelégedéssel konstatálunk.

Perczel Dezső belügyminiszter az inségesek érdekében a kormány rendelkezésére álló eszközöket fölhasználni nem késik. Wassics Gyula a püspök ladányi zlapitványi jószágigazgatóságot utasította,

hogy 800—1000 holdnyi birtokterület apró parcellákban méltányos föltételek mellett adjon ki. Bánffy Dezső báró pedig azt jelentette a képviselőháznak, hogy a belügyminiszterrel egyetértőleg már e hét szombatjára ankétet hitt össze az alföldi munkásviszonyok és gazdasági válság megoldása tárgyában. Ennél többet egy hónap alatt, a mióta a Bánffy kabinet áll, tenni nem lehet s azért nagyon jogosulatlan volt Apponyi Albert gróf részéről az a megjegyzés, hogy Magyarországot mily módon „nem kormányozzák”. Bizonyára lesz még bőséges alkalmunk a Bánffy minisztérium további működéséből merített tényekkel ismételtén és még erősebben a czáfolatot ráolvasni Apponyi alaptalan állítására.

— **A fuzió.** A nemzeti párt tegnap esti konferenciáján Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy a fuzióra vonatkozó tárgyalásokról annyi igaz, hogy ő egyszer értekezett báró Bánffy miniszterrelökkel. A fuzió azonban a katonaság kérdései miatt nem sikerült, amivel Bánffy báró nem kapott megbízatást a katonai kérdés tisztázására. — A tárgyalások azért akadtak meg, mivel a hadsereg nemzeti reformjait Bánffy kivételtenek tartja. — Apponyi kérde a tagokat, helyesen járt-e el. Az értekezlet helyeselte az eljárást és bizalmat szavazott Apponyinak. Tárgyalták azután a néppárt megalakulását. A néppártot mindenképpen a leghatározottabban megtámadják, mivel ezen pártnak működését veszélyesnek tartják az ország belső békéjére nézve.

— **Belföldi hírek** (Az állam zárszáma dás a). Az állam múlt évi zárszámadása tegnap jelent meg. E szerint az előirányzott fölösleg 118,688 forint volt, míg a tényleges fölösleg 40 millióra rug, tehát az 1893-iki fölösleghöz is több 17 millióval. — (Uj állam titkár.) Latkóczy Imre képviselőnek belügyminiszteri államtitkárrá leendő kinevezetése tárgyában a minisztertanács már megtette ő felségéhez a fölterjesztését. — (Honvéd főtisztok a bécsi hadi iskolában.) A bécsi cs. és kir. hadi iskola két évfolyamába eddig tantolyamonként négy-négy, összesen tehát nyolcz honvéd főtiszt volt vezényelve. A honvédelmi miniszter elhatározta, hogy ezen szám megkétszereztesse, vagyis ezentul mindenik évfolyamba nyolcz-nyolcz, összesen tizenhat főtiszt vezényeltessék a bécsi hadi iskolába s ezt a rendszabályt az első tanfolyamra nézve már a most folyó iskolai évben foganatosította is.

— **Külföldi hírek.** (A skálódás a szerb diniszta ellen.) Boskovics Marko montenegrói emigrans érdekes levélben azzal vádolja Miklós montenegrói fejedelmet hogy ő az, a ki a szélső radikális vezérekkel egyetértve Sándor királyt le akarja szorítani a szerb trónról és Danilo herceget, fiát akarja a Szerbia királzává proklamálni. Boskovics kijelenti, hogy ez állítását okmányilag is tudná igazolni. — (Japán diadala.) Az egész japán hajóraj vasárnap Wei-Hai-Wei kikötőbe érkezett. Az erődök, az összes torpedónaszádok, 10 kínai hadihajó és az összes helyőrségek meghódoltak a japánoknak. A „Kuang-Csi” kínai hadihajót teszerelése után Ting tengernagy holttestének Chetooa szállítására céljából átadták a kínaiaknak. A japán kormány által kért új hadi hitel — 100 millió yenre rug. Ha az ország-

gyűlés megszavazta a hitelt, az összes hadi kiadások 250 millió yent fognak kitenni. A Kung T. o-Tai és Yeh-Hi-Koa kínai táborokok a haditanács által az őszig terjedő fogságra ítéltettek, azután pedig Port-Arthur elvesztése miatt ki fognak végezteni. — (A pápa az antiszemitizmus ellen.) A „Frankfurter Zeitungnak” a Vatikánhoz közelálló részről jelentik, hogy a pápa egyetértésben Schönborn gróf bíbornokkal levelet szövegezett az osztrák főpapsághoz, amelyben az antiszemita agitációt elítéli. — (Uj tengeri csatorna.) Jun. 20-án nyílik meg az észak-k-eleti tengeri csatornát VI mos császár a hatóságok fejeivel jelen lesz. Meghívta az ünnepélyre I. Ferencz Józsefet, Umberto-t és II. Miklós-t is. A cár állítólag már megígérte, hogy eljön.

A világitási fogyasztási adó kibővítése.

Irta: Ssterény Bertalan,

kereskedelmi és iparkamarai fogalmazó.

Folytatás.

II.

Közgazdasági szempontból meg követelendő a világitási fogyasztási adónak kibővítése azért:

1-ször mert a mennyiben petroleum forrásaink nekünk is lehetnek, — a mintegy egy van is Oraviczán, a másik pedig, a mint ezt geologiai vizsgálatok kiderítették Ungvár mellett egy községben, a hol a kutatások még mindig tartanak, — tehát nem állhat érdekünkben, hogy a fogyasztási adómentességgel a más és többi világitási célokra szolgáló anyagoknak nyújtott előnnyel kedvező alkalom adassék, hogy ezek romboló versenyre kényezzenek a már meglévő és esetleg még felfedezhető petroleum forrásaink ellen. Ha pedig idejekorán a többi világitási célra szolgáló anyagokra is törvényhozásunk a fogyasztási adónak terhét nem rakja, ez — mint arra még rátérek — előbb-utóbb biztosan bekövetkezni fog, a minek pedig közgazdasági tekintetből az a káros következménye lesz, hogy a már létező kőolaj források üzemének fokozása nemcsak megakasztatik, de lehetetlenné tétetik az is hogy a tengeri költséget igénylő kísérletezéssel, még újabb más, esetleg még sejtethető források után az érdekeltek kutassanak, és olyanoknak esetleges üzembe való helyezése gondolatával foglalkozzanak.

2-ször azért, mert oly jelentékeny kőolajfinomító gyárak felett rendelkezünk hazánkban, — t. i. Flumében, Budapesten (kettővel), Oraviczán, Orsován, Brassóban (kettővel), Maros-Vásárhelyt és Tataroson, melyek nemcsak igen jelentékeny számú munkást jó és biztos kereset mellett foglalkoztatnak és számos jól dotált hivatalnoknak, tehát adófizető állampolgárnak illetve családfőnek nyújtanak ekszisztenciát, hanem fogyasztási adó és vámilleték fejében az államnak évenként közel 5 millió forintot fizetnek, ezenfelül majdan, ha az általuk élvezett adómentességi állami kedvezmény ideje letelik, III. oszt. kereseti adóban is igen tekintélyes összeggel fognak járulni a kiostár bevételéhez — hogy ezen gyáraknak, mint közgazdaságunkban annyira fontos tényezőknek megmentése elsörendű állami feladatot kell hogy képezzen, a mit pedig — bár a kurtárs ha adást teljesen megakasztani semmitéle hatolnak, tehát még az államhatalomnak sem áll módjában — ezen fogyasztási adó kibővítésének hatása alatt annyira-mennyire el is érünk. Elérjük mondok annyiraan hogy a petroleumiparban kétségtelenül előbb-utóbb healladó stagnációt némileg feltartóztatjuk és így az ezen gyárakba nivesztált milliók mint nemzeti

vagy a közgazdasági és állami érdekeknek szolgálta javára egy pár évtizeden át még megmentetnek.

3-szor, mert a világítási fogyasztási adó kibővítésével úgy, a hogy eleje véteik mégis a kőolajérték idovel való teljes devalválásának, a mihez pedig már-már közeledünk, minthogy tapasztalhatjuk, hogy a petrolium ára évről-évre hanvatlóbb árhullámzásoknak van kitéve, a mit legfényesebben igazol az a körülmény, hogy míg a kőolaj 100 kilójának ára még 6-7 év ezelőtt 24-25 frt volt, addig annak ára ma már, bár minősége azóta a finomítás tökéletesítése folytán tetemesen javult is, 18-19 frtra csökkent, noha ezen csökkenést nem a túlprodukczió és ebből folyólag a kínálati verseny idézett elő, hanem arra más körülmények, a mikre egyenként ráterek, hatottak közre.

Azonban ezen felette fontos közgazdasági érdekek mellett, az államnak komolyan fenyegetett finanziaális érdeke is megköveteli, hogy ezen fogyasztási adó kibővítésével, a kormány behatódobban foglalkozzék, mert állampénzügyi szempontból is évről-évre komolyabb aggályokat feltű jelenséggel találkozunk ezen fogyasztási adó körül, melyből pedig a konzekvenciát előbb-utóbb levonni kormányunk nem zárkozhatik el. Ezen aggályos jelenség az, hogy napról-napra nagyobb és fokozottabb mérvet ölt ama hódító hadjárat, a melyet a villám a többi világításra szolgáló anyagok ellen folytat. A míg csak a légszeszt mint világítási anyagot iparkodott a technikának legnagyobb vívmánya: a villám leszorítani, addig az államnak finanziaális érdekei károsodásnak kitéve természetesen nem is voltak, mert hisz a légszesz fogyasztási adó alá nem esik. De immár most azt tapasztaljuk, hogy a légszesz jelentékeny leszorításával a villám nem elégszik meg, hanem leszorítani igyekszik, mint világítási anyagot a petroliumot is, még pedig nemcsak a nagyobb provinciális városokban, de még oly községekben is, a hol légszesz soha nem volt, a villám létezéséről pedig jól lehet egy pár évvel ezelőtt tán egyes intelligensebb egyének kivételével magának lakosságának mégcsak homályosabb fogalma sem volt.

Számos fontos és nem kicsinylendő, mint kulturális, ipari, kereskedelmi és tűzbiztonsági szempontból örvendő jelenség lehet a villámnak terjeszkedése, különösen az idegen romániai,

kaukázasi és amerikai kőolaj rovára, de bármennyire legyen ez a jeizett szempontokból örvendő, azonban sem közgazdasági, sem állampénzügyi tekintetből nem lehet az, mert hisz az adómentes anyag lenyomja és leszorítja a szépen jövedelmező fogyasztási adó és behozatali vámilleték alá vetett petroliumot az államkincstár veszteségének rovására, anélkül, hogy a veszteségért bármiképen és módon — értem ezalatt az egyenes adószolgáltatást — az elektro-technikai iparvállalatok csak részben és recompenzaciót nyújtani képesek lennének.

Hogy a vilámnak hatalmas és rohamos térfoglalása következtében nemcsak a légszesz, de már most a kőolaj fogyasztás is tetemesen csökkenni fog, oly axioma, mint bizonyos az, hogy minél kevesebb a petrolium fogyasztás, annál kisebb ezen a réveu, azaz ezen fogyasztási adó és behozatali vámilleték után az államkincstárnak jövedelme.

Nem rendelkezem ugyan az utolsó öt évről statisztikai adatok fölött, következésképen olyanokra mint bizonyítékokra nem is hivatkozhatom, de azért mintegy pozitíve állithatom, hogy az utolsó öt évben kisebb nagyobb mérvben apadt a petrolium fogyasztás, ezzel pedig természetesen csökkent az államkincstárnak ezen fogyasztási cikk utáni jövedelme is. — Ezen állításomat bizonyítandó hivatkozom a hazai elektro-technikai iparvállalatok kimutatásai nyomán arra a lángok tizezeivel eddig a kőolajat világítási anyag gyanánt fogyasztott számos és számos és folyton szaporodó provinciális régi gyár és ipartelepre, főleg gőzmalomra, melyek most már villámvilágításra rendezvébe, továbbá jellemzésül mintegy a helyzet szignaturája gyanánt, de annak igazolásul, hogy a jövő kópét nem valami tulstét szemüveggel látom, hivatkozom arra is, hogy már eddig is több és számos kisebb nagyobb község hazánkban, melyek eddig a közvilágítást kőolajjal eszközölték, a villámvilágítást létesítették. Ez pedig a petrolium fogyasztást veszélyeztető annál komolyabb jelenség, mert a köz-l jövőben teendő tapasztalás igazolni fogja, hogy egy rengeteg ho-szu genzemarsban fognak egyenként ama községek szemünk előtt elvonulni, melyek hasonlóképen a villámvilágítást fogják létesíteni.

Ezen felsorolt ténykörülmények és az azokból l-vont logikai következtetések után tehát azt hiszem, plauzibilis az, hogy a kőolaj

után eddig befolyt jövedelme az államnak határozottan veszélyeztetve van és hova tovább ha nem is teljesen, de nagyobb részben idővel kétségtelenül veszendőbe is megyen.

Hogy pedig a kőolaj fogyasztás utáni jövedelemre egy államnak tekintettel az évről-évre növekvő államszükségletre elengedhetlenül szüksége van, az kérdés tárgya nem lehet, tehát feltétlenül megkövetelendő, hogy az ne csak megmentessék, de lehetőleg igazságos és legitim alapon fokoztassék is. Ez azonban csak úgy lehetséges illetve eszközölhető, ha fogyasztási adó alá vonatnak a többi különféle világítási anyagok is, t. i. olyképen, hogy ezen ipartermékek-eket illetve anyagot előállító gyárak hasonlóan a szesz, cognac, sörfőző, cukor és kőolaj fi omító gyárakhoz, állami felügyelet és ellenőrzés alá helyeztetnek és a különféle gyertyákra, légszeszre és villámra a kőolaj egy kilójával fogyasztási tartam tekintetében ekvivalens mennyiségre kirovatik külön gyauánt a kőolajnak 6 $\frac{1}{2}$ krnyi fogyasztási adója.

Minthogy ezen új adótárgyak, mint gyár- ipar, illetve technikai termékek fokozatos fejlődésükben csak némileg szenvednének, mert hisz fogyasztási adó alá vonatásukkal főleg a légszeszt és villámot fogyasztók a világítási eszköz- t- tekintetében, czélszerűség, kényelem, tisztaság, biztonság és a mi fő, világítási képesség szempontjából még mindig határozott előnyben vannak szemben a kőolajat fogyasztó közönséggel, — azonban ha je entékenyen szenvednének is, az csak petrolium iparunknak állami oltalomra, nagyon is rászoruló előnyére történék, tehát azokat fogyasztási adóval megterhelni követeli az igazságos és egyenlékeny adózás elve ép úgy mint a kifejtett közgazdasági és állami érdekek, megköveteli végre kormányunknak ép oly nemes mint súlyos és felelősségterhes feladata állami pénzügyeink rendezésének megzavarhatlan állandóságát biztosítani.

A megfagyott ember.

(Téli történet.)

Talán tudják önök, hogy a Várad-utczában egy csinos fiatal özvegy lakik, a ki régen megunta a bus özvegyi fátyolt és nemsokára feifogja cserélni a vig menyasszonyi fátyollal. És hogy éppen most kellett megessni egy

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Hölgyeim kérem. . . . !

(Igazán megtörtént.)

Pech az egész világ! . . . Novellairó, poeta filozofus egész esztendőben rája a tolat, hogy kirukolhaason legeslegujabb lüzetével s imkiderül, hogy nincsen, a ki a füzetre el fizeszen. Hát nem pech ez? . . . Hanem a legeslegnagyobb pech, mégis csak az a pech, amelyik engem ért. Paratlan sikert értem el ezen a téren és nem hiszem hogy bárki i valaha velem egy nivóra emelkedjék; pedig mindeki tudja, hogy a szab. kir. városok böles, bölsebb és legbö csebb tanácsait uton- uttféleu üldözi a — pech! . . . Megtörtént velem a napokban az is, hogy eb-d utáni ró zés hangulatban lévén; tárczathémát keresgélve borzasztókat fohászokdram a Muzsahölgyhöz s így minden prózai dologról megfeledkezve az elibém állított fekete-kávés csészébe a tollamat mártottam be, a tintatartóból meg „feketét“ ittam. De ez bliktri ahhoz képest, ami tegnap este történt. Tessék elhinni, szörnyen restellem a dolgot . . .

*

Tegnap este hivatalból kijövet bevett szokásomhoz híven, lebandukolok a patika előtt levő trotoárnak arra a kis részére, melyet a gonosz nyelvek „köpködő“-nek kereszteltek el s ott divatos pose-ba téve földi por hüvelyemet, a szemeimet legeltetém. Tetszik tudni, hogy mennyi „festői“ szépségű nőnemű lány libeg azon a tájékon így estenden? Nos tehát ezekkel traktáltam a czvikkeremet Óriási kód volt s a lámpák hasonlóképp bevett

szokásukhoz híven alig hogy pislogtak. Tehát én se tehettem egyebet mint hogy pislogjak. De míg a lámpák álmosan pislogtak, addig én szerelmesen pislogtam.

Amint így pislogva s valami — még ezután megkomponálendő — operette-áriát füttyölgetek s bal lábamat választékos, sikkes temp ban rázogatom: egy külön s lény halad el mellettem. Féjén elegáns bibor-sapka, vállain derékig érő fekete pelterin, testén elegáns szabású fekete szoknya; haja férfi divat szerint megnyirva s fítos orrocskájan csillogó pápaszem.

— Ez va ami excentrikus hölgyemű „fényanyag“ lehet — gondolám magamban s mivel imádom az excentricitást, kiválóképp pedig fiatalabb nőnemű tebarátaimban, a következő pillanatban megindultam a különösnek tetsző lény után Természetesen a legtisztességesebb szándékkal.

Tuillillik már régóta — ha jól emlékszem, szül-tésem óta — óriási kedvet és tehetőséget éreztem magmban a — nőű észre. De hogy mindez ideig nem teljesithettem a minden becsületes honpolgárhoz illő honfűi kötelességomat, tessék elhinni: nem én rajtam mult hanem nonemű polgártársaimon. Mert még ezideig egyet se találtam közöttük, ki e ég könnyelmű lett volna engem a kezével boldoggá tenni! Az, hogy még nem is néztem ez érdemb n semmiféle nőnemű lény után. . .

De mikor ezt a tetőtől talpig feketébe lüzött nőlyget megpillantám: egyszerre rózsasz nűnek láttam a világot és a zületésem óta benn-m lappangó nőszülési kedv a legmagasabb tetőpontra hágott. Magoodogult édes apám is ilyen badar szervéleti mániában szenvedhetett és én valószínűleg simulás náján arörököltem tőle ezen étképes külfizikai állományanyagot.

(A ki nem hiszi: olvassa el „A z á t ö r ö k l é s p r o b l e m á j á t“.)

Megszólított hölgyemet, — motyogtam szeremes dörmögéssel, — s itt az utczán bevallom neki iránta táplált leküzdhetlen vonzalmamat s ha van papája: még ma este megkérem a kezét. Nem ugyan a papáét, hanem imádott hölgyemet. Igaz ugyan, hogy ez az ismerkedési mód nem telet meg egészen az etiquette szabályának, s nem is valami bonton-szerű uri cselekmény; de hát tetszik tudni: minek is van szerelem a világon? . . .

Hölgyem eközben a Czepléd-utczába ért; fölösleges mondanom, hogy mindenütt a sarkában voltam s mindent elkövettem, hogy észrevegyen. Köhögtem, krárogtam és vártam, hogy ő a ma már többé nem szokatlan módot választva, majd leejti a zsebkendőjét s így alkalom lesz megszólítani. De hiába krárogtam, nem vett észre, sem a zsebkendőjét nem ejtette el. E kor egy döntő lépésre határoztam el magamat; arra tudnillik, hogy rálépek a — tyukszemére s rem-gő hangon pardonért fogok hozzá eskedegetni.

Éppen mikor a tervbe vett tyukszem tip-rási merényletet akartam elkövetni hölgyem ellen; hirtelen megállott a színház előtt s hátrafordulva, egy meghökkent emberi észlényt talált magával szemközt. Ez a meghökkent emberi észlény pedig alig tudott a nagy meglepetéstől szóhoz jutni:

— Kérem én. . . óh én kérem. . . ha megengedni méltóztatik tolakodásomat. . .

— Mivel szolgálhatok? — mondá ő majdnem férfiasan csengő szép tenor hangon.

— Oh kérem én. . . én, én. . . nőszűli óhajtanék, — mondám én majdnem olvatag hölgyi mezo szopránbaa.

kis kellenetlenségnek. Nem tud ugyan róla senki, mert a korona tanu, egy filigrán szobacizicus csak teljes titoktartás mellett beszélte el.

Az első kézből, tehát a cziczuséból folyó történet különben így hangzik:

Ma éjtől után olyan forma motoszkálást halottam a nacscsága ajtaja körül, mintha a szobából valaki kilépne és gyorsan távozni akarna. Nagy ijedségemben gyertyát gyújtok és kivilágítok az ablakomból az udvarra, hadd látom a tolvajt, — kinek tetszik tudni, — az én ablakom alatt kellett elhaladni az utcza felé.

A zaj elcsendesül. Várok. Nem mozcizan senki. Tovább várok. Senki! A mint hirtelen kilépek, látom, hogy egy sötét alak huzódik a fal mellé. Arra világitok és látom, hogy az egy ur, egy valóságos ur, ki dideregve, behunyt szemekkel, reszkette susogja:

— Megfagyok megfagyok!

Alighogy kimondta a szerencsétlen teremtés, összeroskadt. Én láttam kifordult szemeit, elkéült ajkait, vonagló testét és rémülve döngettem meg a nacscsága ajtaját. A nacscsága abban a perczen talpon volt és így szólt:

— Jesszus, Krisztus, mi történt itt?

— Segítség nacscsága, segítség. Egy megfagyott ember...

— Jesszus Márja, suttogta nacscsága. Zajt ne üssön. Még fölverjük a szomszédságot. Gyorsan vigyük a szobámba.

Erre megragadtuk a szegény fagyott urat és becipeltük a nacscsága szobájába és végig fektettük a szőnyegen.

A fagyott ember most halkán sóhajtott.

— Menjen édes Tini és feküdjön le.

Magam akarok e boldogtalan telett virasztani...

Erre én elmentem — de mégis szerettem volna tudni, hogy a megfagyott ember kapu-

— Jaj, erre már későn van az idő, — mondá ő.

— Oh kérem azt én legjobban tudom, hogy még nem volna késő, — felelem én a helyzet komoly voltahoz álló szemérmes pirulással.

— Még is jobb lesz, ha holnap reggel nyolcz órakor tetszenék jönni, — nyájaskodik ő.

— Tehát szeres, remé hetek? ... Leroskadok, elájtok a boldogságtól, — ömlengtem én.

— Már régóta bolond maga vagy most ment el az esze? — förmedt rám ő.

— Ahogy parancsolni méltóztatik, imádoztam... Oh ha tudnám a nevét! — könyörgtem én.

— A nevemet? Hahaha! Nos hát tudja meg, az én nevem: páter Ivoniusz. Hahaha... hehehe!

— Ivó?

— Persze, hogy az; hát maga, szerelmes gorilla, engem hő gynek nézett? Nem rossz. De ni csak hisz a mint látom, kegyed az a novel-író skribler, nos hát ebből csinhat novellát, — kacagott ő.

Kérem én... de bocsánat tisztelendő atyám... hebegtem én.

Részem a dolgot vesztettül s ezennel ünnepélyesen lemondok régi tervemről, a — nősülésről. Ezzelőre pedig komoly férfluhoz illő rettenetes hidegvérrel elhatározom, hogy este, mikor kőd van s a lámpák álmosan pislognak: soh'se megyek többé olyan hölgyemű tüneteket és külzörvéleti nőies tulajdonságokat magán viselő szerves lény után, kinek le van nyírva a — haja. Tehát, hölgy-im szent Ivoniuszra kérem önöket: ne vágassák le a hajukat!

zárás előtt vetődött-e az udvarunkra, vagy kapuzárás után? Hallgatóztam hát, hogy vajjon mit fog mondani.

A nacscsága így szólt:

— Ügyetlen!

A fagyott ember pedig így felelt:

— Szorultságomban határoztam el magamat, hogy megfagyok

A vasuti telep iskolái.

Debreczen, február 22.

Egész városrész lesz a kitővitett pályaudvar és a gépjavitó telep. Kétezer alkalmazott népesíti e telepeket be, a családtagokkal együtt 4000 főre lebet az új városrész lakosságát előrányozni. Hogyan gondoskodnak a telep iskoláiról?

Legalább 2 kisedévodá, legalább 4 tanteremmel bíró elemi iskola, ugyanevnyi osztályu tanonc (ismétlő) ismétlő iskola lesz szükséges. A város törvényköteles iskoláinak még csak $\frac{2}{3}$ részét állította fel, van tehát bőven alkotni valója a régi városrész területén s a költségeken A telekezetek bizonyára nem állnak a „joggal“, mely felhatalmazza ujskolák állítására A telep az állami, a teleplakók az ország egész területéről gyűlnek össze: egyedül lehető, és egyedül az államtól várjuk a vasuti városrész iskoláinak fenntartását. S mmi kétség: megfelelő hatósági megkeresés nem fog eredménytelen maradni. Jó lesz tehát előbb tisztázni, hogy mit kérjen a város e részben az államtól?

Kelő számú népoktatási intézet mellett az ismétlő iskolai jellegű tanonc oktatásnak állami alsófoku ipariskolával helyettesítése volna kieszközölendő A telep új nemzedéke kilencz-tized részében bizonyára iparos pályára lép, és pedig leginkább vasipari műhelyekben nyer vagy vár alkalmazást. Vasipari szakiskola szükséges tehát maguknak a telep lakóknak is.

De ilyenek venné városunk ipara is a legnagyobb hasznát; mert az építő iparosok külön szaktanfolyamának megnyitása után első sorban vasiparunk volna leginkább utatva a szakszerű alapképzéssel fejlesztésre, annál inkább, mert ha kezdetben nem is: később okvetlenül Debreczenből fogják toborzani a javító műhely munkásait, kiknek azonban avatottabb, tanutabb iparosoknak kell lenniök; tehát kívánatos, hogy vasipart tanuló ifjaink szakoktatásban részesüljenek, mit az adott körülmények közt csupán a vasuti telep vasipari szakiskolájába járók érhetnek el.

Nem csupán Debreczen szak-, közép- és felső iskoláinak, de még inkább a nemzeti köznevelésnek tehát az egész országnak állnia érdekében az új telephez egy új országos nevelőintézet szervezése. Az államvasut nyugdíjalapjának millió béi eddig nem állítottak még fel vasuti tisztviselők árvaházát. Ilyennek szervezése pedig elodazhatlan szükség. Ugyanezon indító okok, melyek a kormány által Debreczenben felállítását követelnék az orsz. tan. árvaháznak mind döntők lehetnek a vasuti tisztviselők orsz. árvaházának sem a fővárosban, sem máutt, hanem egyedül Debreczenben fő állására. Orsz. internátusban közneve és csak akkor bírja a nemzeti irány hamisítatlan biztosítékát, ha az intézet tősgykeres magyar vidék erkölcsi, szokási, életmódja, társasága, népe körében van elhelyezve.

Hazafias, sőt politikai tény volna tehát a kormány által Debreczenben alapítása ez új árvaháznak, — mely küönben nem csupán internátusok, de hosszú vonalca a mint vidék alkalmazottjai gyermekeinek is ebedő és tanuló helye volna, ez által lehetővé tenné, hogy a külső állomások gyermekserege részint a debreczeni vasuti telepnek, részint magunk városunknak iskolába járjon.

Erről közelebb bővebben.

E.

Irodalom — Művészet.

* Gyulay Pál irodalmi előadása. Gyulay Pál bokros-elfoglaltsága mellett is szorgalmasan megtartja előadásait az egyetemen. Az idei fél-évben Vörösmarty műveiről s a Toldi mondáról és feldő gozóról fog beszélni hallgatóinak s előadásait e héten megkezdi.

* Az 1848/49 ki magyar szabadságharc története című nagy munkából most jelent meg a 30 ik füzet, a melyben Gracza György a pákozdi győzemet, továbbá Jellasics furását mondja el igen érdekesen. — E füzethez van mellékelve az ozorai lefegyverezés kiáltványa is az eredetinek megfelelő nyomtatásban. E helyütt megjegyezzük, hogy a nagy munka immár befejezéséhez közeledik, s a 40—42-ik füzettel minden körülmények közt véget ér. Abencourt Károly buszár-százados. (A vértanu 1848-iki arczképe.) A zalatnai vérfürdő 1848. október 23-án. A szamos-ujvári ütközet 1848. november 13-án. (Eredetije a bécsi csász. udv. könyvtárban.) Schlick bevonulása Kassára a ludaméri ütközet után 1848. decz. 11-én. Csata Aradnál 1848. decz. 14-én. A mosonyi ütközet 1848. decz. 18. A nagysombati csata 1848. decz. 16-án. Windi-herczeg herczeg bevonulása Pozsonyba, 1848. decz. 16. Az 1848-iki „Armeé Bulletin“ átl kiadott egykoru kép. A moori ütközet 1848. decz. 30. A zentai halottfejoszoru. A debreczeni ref. nagytemplom.

* Millen iumi történet. Az Athenaeum r. társulat kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkának tizenkettedik és tizenharmadik füzetét most vettük. A tizenkettedik füzetben Magyarország honfoglalás e ötti történetének második könyve kezdődik, melynek czime „Pannonia és Dácia“, szerzője Kuzsinszky Bálint Ezekben a füzetekben találjuk Traján római diadal oszlopának összes csoportképeit, melyek Pannonia és Dácia meghódítására vonatkoznak, így az egyik műmelléklet a római hadsereg átvonulását tünteti fel a Duna hajóhidján. Ugyancsak Traján híres dunai híja számos képben és a hidépítés emlékére vrt ezüst pénzek hasonmása van bemutatva. A tizenkettedik füzet első műmellékletét kell még külön kiemelnünk, mely Feszty Árpád körképének „Áldozat Hadarnak“ részletét a egtisztabb fénynyomatban tünteti fel. E ysz füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kc. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Színház.

* Csári néjje Ennek a vakos humorral megírott bohózatnak már első előadása után mondtuk, hogy annak szírehozatala és a műsoron fenntartása teljesen indokolt; mert ha Brandon Thomas, a szerző, a közönségnek a jó ízlés iránt felállított követelményeiből kissé többet akar is elvenni a kelleténél, sohasem rontja azt el és mindvégig mulatott. Már pedig az régi, igaznak bizonyult mondás, hogy minden genre jogult, mely nem unalmas: e szerint Csári néjjenek kacagató kalandjait nagy lelki nyugalommal, de a nevető-idegek folytonos mőkődésével lehet végignézni. A főalak természetesen Csári néjje, helyesebben Babberley, kit Róssahegyi személyesített sok kedélylyel, kellő discretionnal. Mellette Nylassy (Spittique), Tapolcsai (Jack) Bács (Caesney) é Pécly (Csári) jeleskedtek. Az una mas női szerepeket Bácsné (Luczia) Bogyó (Kitty), Bajnócsy (Ela) és Takács Jolán (Annie) játszották, ki utóbbi Cserny Berta helyett „ugrott be“ es ügyesen csacsergett. — A bizalmas írás szerepében Vank kitűnő. (—czi)

* Turolia Emma hangversenye. A színház igazgatója a nagyhirű kamaraszenekesnő: Turolia Emma hangversenyére vonatkozólag a következő jelentést teszi közzé:

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint Turolia Emma nrhölgy, cs. és kir. udvari kamarai énekesnő és Aumermann Vilmos ur zongoraművész egy, vasárnap 1895. márcz. hó 10 én tartandó nagyszabásu hangversenyre megnyerni szerencsém volt.

Jegyek ezen páros bérletűsülben tartandó hangversenyre, vasárnap, 1895. február 24 től kezdve, a következő helyárak mellett válthatók: Családi páholy 12 frt Földszinti és I. emeleti páholy 9 frt. Másod emeleti páholy 6 frt. I. r. támlásszék az első négy sorban 2 frt 40 kr. II. r. támlásszék V—X. sorig 2 frt. III. r. támlásszék XI—XIV. sorig 1 frt 60 kr. Em- leti zártzék az első két sorban 1 frt a többi sorokban 80 kr. Állóhelyek csak a hangver- seny napján válthatók.

A t. bérlek jogai — és pedig: a páros bérleké Február hó 24. 25. 26. a páratlan bérleké Február 27 28. és Márczius hó 1 én déli 12 óráig fentartatnak.

NAPI HIREK.

— A város részvéte Albrecht halála fölött. Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy a városi bizottsági közgyűlés részvétét fejezte ki Albrecht kir. herczeg halála fölött és hogy elhatározta, hogy e részvétének a trón zsámolyához juttatása végett a magyar királyi miniszterelnököt kéri föl. A miniszterelnökhöz intézett felirat elkészült és szövege a követ- kező:

„Nagyméltóságú m. kir. Miniszterelnök ur,

A mai napon tartott rendkívüli bizottsági közgyűlésünk alkalmával elnök, gróf Degenfeld József főispán ur ő méltósága megemlékezvén ama nagy veszteségről mely Albrecht cs. és kir. Főherczeg ő Fenségének elhalálása által, ki hosszú életét a hadsereg fejlesztésének szentelte, mely hazánknak is védereje, és akinek nagy hadvezéri tehetségeihez fényes hadi tettek fűződnek, Királyunk ő Felsége jó szívet és a felséges uralkodó házat mélyen sujtotta: indítványozta, hogy Nagyméltóságod kéressék fel váro- sunk közönsége hódolatteljes részvétének legfel- söbb helyen leendő tolmácsolására. Ezen felállva hallgatott indítvány közgyűlésünk által nagy részvéttel és egyhangulag elfogadtatván, mely tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy Alb- recht cs. és kir. Főherczeg ő Fenségének elha- lálása folytán a felséges uralkodóházat ért megrendítő veszteség felett Debreczen sz. kir. város közönségének hódolatteljes legőszintébb részvétét a magas trón zsámolyánál kegyesen tolmácsolni méltóztassék.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényha- tósági bizottsága rendkívüli közgyűlésének 1895. évi február hó 21. napján tartott üléséből.

— Debreczeni tudós a tud. akadémiában. A magyar tud. akadémiában a tagajánlások ha- tárideje f. hó 28-án jár le. A főtitkári hivatal már széküldte a körleveleket, melyek a betöl- tendő helyek számára nézve tájékozást szolgál- tat. Az I. osztályban üresedésben van öt leve- lező tagsági hely, melyek egyikére második helyen dr. Balassa József, a debreczeni állami főreáliskola tudós tanára van jelölve és hihető, hogy az akadémia az ideai nagyülésen, mely május hó folyamán lesz, beválasztja tagján realiskolánk tudós tanárát.

— A tanszerkiállítás védnöke, Csáky Albin gróf következő levelet intézte az orsz. tanszerkiállítás igazgatóságához: „F. hó 15-én 2481. sz. a. kelt nagybecsű közlésüket kézhez véve, szégyenpir futotta át arcomat, mert leg- jobb akaratom dacára az önök által szervezett, rendezett és fényes sikerre vezetett kiállításért a fenforgó viszonyok közt vajmi keveset tehet- vén, meleg érdeklődésemem kívül annak szolgál- tatába ugyszólván mit sem állithattam. Nem önök tartoznak tehát nekem köszönettel, de el- lenkezöleg a legnagyobb hálaért vagyok köte- lezve én önökkel szemben, akiké a fáradság, a gond vala, a kiket e szerint egyedül illet az elismerés, és a kik e mellett mégis az én ne- vemhez fűzik ügyöknek szép diadalát. Az em-

lékkönyvet örömmel vettem és hiven megörzen- dem azt, mint irántami jóvöltöknek egyik em- lékét. Vagyok a tisztelt igazgatóságának le- kötelezett szolgálója: gr. Csáky Albin, s. k.”

— Öngyilkosság 30 frt miatt. Kósa Dancsi Miklós 50 éves családos ember hét kiskoru gyermek atyja igazhivő nazaréus — mint had- házi levelezőnk írja — tegnap felakasztotta magát. Állítólag igazi csekély ok kergette a halálba. Kósa Dancsi Miklós Fekete Miklós helybeii lakostól egy lovat vett hitelbe 75 frtéért, mivel a lovat több vásárban eladni nyereséggel nem tudta, mert csak 45 frtéért kérték. Szerdán elment Feketéhez és kérte, hogy a mint a lovat kár nélkül eladni nem tudja, engedjen a vétel áról, Fekete 15 frtöt állítólag elengedett, de miután a 75 frt vételért 45 frtra, mint a hogy kérték a lovat, nem sikerült leengedtetni, hihe- tőleg előre megfontolt szándékból délután előbt. imádkozott, ezután felment a padlásra, a hol magát felakasztotta. A tett elkövetése után leánya véletlenül felment a padra, a ki ott találta már meghalva.

— Farkas a városban. Tegnap este kelle- metlen meglepetésben részesült a mentelep egyik altisztja. Színházból ment hazafelé nejével, mi- dőn a Rabkert tájékán a hóban valami gyanus alakot látott ülni. A gyanus alak közeledtükre vonítani kezdett s feljűk szaladt. A meglepett altiszt látva, hogy a gyanus alak feléje közeledik, előrántotta revolverét s az állat felé lött. A lövésre a vad — melyet az altiszt farkasnak ösmert fel — futásnak eredt, de szemközt ta- lálva ekkor a rendőri őrzőjartot, mely a lövés- zójára sietett elő — hirtelen megfordult s a vénkert előtt elterülő árkokon keresztül ugorva elmenekült.

— Diák kongresszus. A „Magyar Diák szövetség“ debreczeni osztálya még december hó folyamán elhatározta, hogy a folyó év május hónapban Debreczenbe tartandó országos diák- kongresszus védnökéül Simonffy Imre kir. tan., polgármestert, a kollégium helyi főgond- nokát és dr. Öreg János akad. igazgatót fogja felkérni. A közbejött szünidők colloqui- umok következtében az e tárgyban intéz- kedés egész mostanáig elmaradt. — Ma délelőtt jart el a diákszövetség oszta- ly küldöttsége — melynek tagjai Dóczy Emil, Kiss József, Kun Béla, Náduvay Jenő, Ábrahám Dezső és Gergely György, Jhk, Juhász László és Kovács Lajos thk voltak. Simonffy Imre kir. tan. polgárme- sternél és dr. Öreg János rektor professzornál. Az ifjuság kérelmét Dóczy Emil jh. tolmácsolta kiemelvén a debreczeni diákszövetségi gyűlés jelentékeny feladatait. A védnökséget úgy Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester mint dr. Öreg János igazgató elfogadták, egyszersmind biztosították az ifjuságot jóaka- ratu pártfogásukról. Ezután a küldöttség tagjai Vértessy István főjegyzőt, Ábrahám László t. főügyészt, Boczkó Sámuel r. főka- pitányt, Vecsey Imre, Hajdu Gyula és Király Gyula tanácsnokokat, Szabó Jó- zsef főszámvevőt, Eöry Sámuel árvászeki el- nököt keresték fel, hogy a városi tanácshoz 1000 forint segély iránt benyújtandó kérvé- nyükre pártfogásukat kikérjék. — A tanács tagjai rendkívül szívesen fogadták a diákság küldötteit, s megígérték, hogy ügyüket úgy s tanácsban, mint a városi közgyűlésen támogatni fogják. A kongresszus ügye a legkedvezőbb auspiciumok között indult megadja Isten, hogy az ifjuság nemes törekvését teljes siker koronázza!

— Az országos tanszerkiállítás záró gyű- lése. Mint már jeleztük, holnap, szombaton d. e. 11 órakor a városháza nagy tanácstermében fog tartatni az országos tanszerkiállítás záró- gyűlése, melyen egy rövid elnöki jelentés után a debreczeni kiállítóknak fognak átadatni a

jury-bizottság által nekik ítelt állami érmek, illetőleg különböző oklevelek valamint ki fog- nak osztatni a tanszerkiállítás alkalmával meg- tartott játék- és tornaverseny győztes ifjainak a tornaegyleti elnökség és a kiállítás igazgató- sága által odaitált érmek és válljelvények is. Van szerencsénk ezen gyűlésre az érdekelteket s általában a nagy közönséget ez uton is tisz- telettel meghívni. Debreczen, 1895. február 22. Az elnökség.

— A szökevény M. Sziget. M. Szigeten élénk mozgalom indult meg egy kereskedelmi és iparkamarának M. Szigeten való felállítására érde- kében és az ügyben Máramaros megye közgyű- lése kérvényt is terjesztett fel a kereskedelmi miniszterhez, e hó 14-én pedig egy küldöttség előtt háró Roszner főispán kijelentette, hogy mindent el fog követni, hogy ezen végvidékre, ugy gazdasági, kulturális, mint n. m. zeti szem- pontból annyira kívánatos intézményt a m. kir. kormányánál kieszközölje. A miniszterhez in- tézett kérvényből közöljük a következőket: A debreczeni kereskedelmi és iparkamara székhelye, melyhez tartozunk, oly távol esik tőlünk, hogy viszonyainkat nem kísérheti kellő figye- lem. E kamara területe, melyen 34.552 ke- reskedő és iparos lakik, különben is oly ter- jedelmes, hogy Jász-Nagy-Kun Szolnokmegyétől a galicziai határig terjed, annyi sokféle hetero- gen gazdasági elemet és érdeket foglal magában, hogy a kamara jelenlegi szervezete mellett fizikai lehetetlenség reá nézve a hozzá tartozó hét vármegye és két szab. kir. város, annyira szétágazó, gondos megfigyelést és utátnajárást igénylő gazdasági viszonyait behatóan tanulmányozni, a szükséges teendők iránt tájékozódni és feladatátást keilően teljesíteni. — A kérvény- hez egy költségvetési tervezet is van csatolva, melyből kitetszik, hogy az új kamara költségei 2890 forintra rúgnak mindössze, ezzel szemben a bevétel 6—7000 forint és így 4000 forint maradna ipari és kereskedelmi célokra. — Ez adatok, hiteles forrásból vett értesülésünk szerint, teljesen hamisak, mert Máramaros megye összes kereskedői és iparosai összesen 67,663 frt 53 kr. állami adó után 2348 frt 16 kr. kamarai illetéket fizetnek, ebből pedig egyéb bevétel nem lévén, kamarát nem lehet fenntar- tani, annál kevésbé 4000 forintot ipari és kereskedelmi célokra fordítani. Egyébiránt ez ügyre vonatkozólag lapunk holnapi számában részletes közl. ményt hozunk.

— Hitelesítő közgyűlés. A tegnapi rend- kívül közgyűlés jegyzőkönyvét ma d. e. hitele- sitették gróf. Degenfeld József főispán elnöklete alatt.

— Gazdasági felolvasás. A gazdasági egyesület által rendezett gazdasági felolvasások közül e hó 23-án, szombaton d. u. 5 órakor a gazdasági tanintézet helyiségében Kerpely Kálmán tart előadást a növénytermelés köréből. Gazdánk figyelmét ez uton is felhív- juk a közhasznú és ömeretterjesztő előadásra.

— A Pavillon laktanya parkja. A város a katonai kincstárral kötött szerződés értelmé- ben kötelezve van a most épült Pavillon lak- tanya udvarának parkirozására. E tárgyban a városháza holnap vegyes bizottság ülést tart. A tanácskozáson Simonffy Imre kir. tau- polgármester, Vecsey Imre tanácsnok, Ábrahám László t. főügyész és Stahl Géza h. főmérnök képviselik a várost.

Halálkozás. Néhai polgár Katona István életének 87-ik évében, hosszas gyengélkedés után, f. hó 20-án esteli 6 órakor csendesen jobb oldalra szenderült. Földi részei f. hó 23-án, szom- baton délután 2 órakor fognak a pereczess utcazi 636 sz. saját házuatól — rövid ima után — a péterfia utcazi temetőbe örök nyugalomra he- lyeztetni. Béke hamvaira!

— Felolvasás. Folyó hó 23-án azaz szombaton d. u. 4 órakor az ev. ref. egyház tanácstermében Csúrka István felolvasást fog tartani „Nevelési eljárásunk egyoldalúságáról.“ E felolvasásra a tanügy-barátokat, érdeklődőket s általában a nagy közönséget — testületünk nevében — tisztelettel meghívom. — Dóczy Mihály elnök.

— Eliopott bőrök. Komádi Károly timár- mester ma délelőtt jelentést tett a rendőrségnek, hogy az éjjel ösmertelen tettesek az udvarán

kiterített 12 drb juhbort ellopták. A rendőrség az ösmeretlen tolvajok kézrekerítésére nézve megette a kellő intézkedéseket.

— **Debreczeni iskolák története.** A debreczeni ev. ref. iskolaszék — mint már jelentettük — elhatározta, hogy a milleniumi kiállításra két tanítóval megírta az egyház iskoláinak történetét, fejlődését, egyébként is mint kiállító részt vesz az ezredéves kiállításon az iskolák és nevelésügy intézményeinek bemutatásával. Az egyház ez alkalomból megkereste Debreczen város tanácsát az iránt, hogy az iskolák története megírásához szükséges és a város levéltárában található adatokat bocsássa rendelkezésére a tervezet munka szerzőinek.

— **A polgári kör válaszmánya** holnap este tartandó ülésén készíti elő az évi rendelőközgyűlés tárgyait és tüzi ki a közgyűlés napját.

— **Rabló és rendőr.** Lapunk múlt számában beszámoltunk arról a rablómerényről, mely Károlyi Gyula grófné ellen annak egyetemutcai palotájában elküldött. Az esetnek tragikomikus folytatása támadt. Kovács Szigfrid ékszerészegéd, a ki Ujházi N. ékszerüzletében az Andrássy-ut tizedik szám alatt van alkalmazva, másnap dében felszólította Bösörmenyi István kétszáznegyvenkilenczes számú rendőrt, hogy tartóztasson le egy fiatal embert, a ki Ujházi ékszerészénél egy három-négyezer forintos igazgyöngy fülbevalót adott el százharminc forintért. Ez a fiatal ember a ki magát Ujházinál Körmenyi Imrénnek mondotta, ekkor már kétfogatu bérkocsin áthajtatott egy közeli divatárú üzletbe. A rendőr belépett s felszólította, hogy kövesse őt. A fiatal ember kocsiján követte a rendőrt a főkapitányságra, a hol először a földszinten levő őrszobába vezették, mivel azonban az inspekciós tisztviselő még nem volt ott a bünyügyi osztályba utasították. A rendőr fölvezette az ismeretlen az első emeletre s e közbelen a szabály ellenére a fiatal embert maga mögött hagyta. Az ismeretlen egy alkalmas pillanatban lefutott a lépcsőn, beugrott a kapunál álló fiakkerebe és elhajtatott. A rendőr kétségbeesve futott utána, kocsin követte a fiakkert s el is érte a Vigadónál. Az ismeretlen ekkor már a Vigadó másik kapuján át nyomtalanul eltűnt. A rendőrt a kapitány azonnal fölfüggesztette állásától, sőt le is tartóztatta. Az Ujházi ékszerészénél eladott fülbevalóban Károlyi Gyula grófnő fölismerete a töle elloptott ékszert. Bösörmenyi rendőr hét évvel ezelőtt debreczeni rendőr volt s innen lépett át a pesti rendőrséghez. A múlt évben Bösörmenyi folyamodott a főkapitányhoz, hogy fogadjja vissza, de a főkapitány kérelmével elutasította.

— **A Magyarok Egerben.** Messze földön híres, kedvelt cigányok a Magyarok. Most is Egerbe hívták őket, hogy az egri ur kaszinó holnap esti fényes bálján muzsikáljanak. A derék zenekar a hevesi urak előtt is bizonyosan kivívja az egri nevet.

— **Uj városháza és iskola Tisza-Füreden.** Levelezőnk jelenti: Tisza-Füred áldozatkész képviselőtestülete mindent megtesz arra nézve, hogy a várost a szükséges és még hiányzó intézményekkel felszerelje. Csak nemrégiben 75,000 forinttal járult hozzá a debreczeni füzeseabonyi vasút kiépítéséhez. A napokban pedig azt határozta el, hogy a régi városházat átalakítja palotaszzerű épületté, a melyben a városi hivatalokon kívül elhelyeznék a járásbírószéket, a felállítandó telekkönyvi hatóságot, az adóhivatalt és a városi muzeumot. Ezenkívül 20,000 forintot szavazott meg a képviselőtestület egy gazdasági irányú, internátussal egybekötött, állami jellegű népiskolára. Hogy az építkezés mielőbb megkezdhető legyen, 50,000 forintos kölcsönt fog a város felvenni.

— **Nagy uradalom bérbeadása.** Schönborn Ervin gróf béc-i lakos, beregmezei összes birtokait — az erdők s szőlőhegyek kivételével — az évi január 15-től kezdő 30 évre — mint levelezőnk írja — bérbe adta 120 ezer forint évi bérért Kohner dr. és Csányi milliomosnak. Utóbbi a helybeli Schönfeld-féle szesz- és ecetgyár tulajdonosa debreczeni adó-

fizető és üzleti ügyekben gyakran hosszabb ideig szokott városunkban időzni. A bérbeadott birtok 30 ezer hold, a bérösszeg holdankint 4 frt. A bérlők Beregben, Munkácson fognak általában megtelepedni.

— **A mezőrendőri törvény végrehajtása** ügyében a gazdasági és intéző bizottság vasárnap délelőtt ülést tart Király Gyula gazdasági tanácsnok hivatalos helyiségében.

— **Meghosszabított engedély vasuti előmunkálatra.** Két év óta tervez Klobusiczky Béla főbirtokos vasutat az érmeleki vasút Pap Tamási állomásától Pacsaj, Esztár, Henczid, Gáborján és Péterszeg irányában B. Ujfaluig. De bizony nehezen megy az érdekeltég összehozása. Az előmunkálati engedélyt már egyszer tavaly meghosszabbította; most annak érvényét a lejáratától számítandó további egyre meg meghosszabbította a kereskedelemügyi miniszter.

— **Nagyvárad milleniumi képe.** Az ezredéves évfordulóra több nagy város tett már megrendelést művészi alkotásokra. Ezekhez csatlakozott legújabb Nagyvárad városa, mely a millenium alkalmából 12 ezer forintot szavazott meg egy történelmi kép festésére. A festmény elkészítését minden pályázat mellőzésével Bihari Sándor festőművészre bízta a város. — Bihari hozzáfogott a kép festéséhez, mely azt a történelmi jelenetet tünteti fel, mikor Zsigmond király a nagyvárad székelyházában szent László ravatalánál fogadja a Jagellókirályt. A nagy képet a művész egy év letorgása alatt fogja megfesteni. — Debreczen város közgyűlése is szavazott meg bizonytalan összeget egy kép festésére, mely valamely kiemelkedő eseményt lesz hivatva ábrázolni Debreczen város fényes múltjából. Bizottság is alakult, hogy e tárgyban véleményt adjon. De tudunkkal ez ideig nem adott még életjelt magáról. Jó lenne sietni míg el nem késünk!

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, ismerősök és jóbarátok, az érdemes hentes társulat azon tagjai, kik szeretett jó testvérünk Kiss Juliánna özv. Polgár Bikfai Mártonné asszony f. hó 20-án történt végtiszűség tételén megjelenésük által fájdalmunkat enyhítették, fogadják ezton is szívből jövő hálás köszönetünket. A gyászoló család.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 22. (A Debr. Ell. eredeti távirata. Érkezett d. u. 4 órakor.) Ma déle 5-t a képviselőházban folytatták a költségvetési javaslat tárgyalását. Először gr. Apponyi Albert szólott el, elene, kétségbevonva a kormány erejét a bajok orvoslására. Stréter a javaslat mellett szólott, Ugron Gábor az Apponyi szempontjából szintén elenezte a javaslatot. Ugron beszéde után Polonyiék öt percznyi szünetet kértek, de ezt Szilágyi Dezső házelnök nem akarta megadni mert — mint mondá — az az ő joga s a maga idejében meg fogja adni. Erre a Polonyi-féle elemek rengeteg tombolást vittek véghez, követelve az öt perczet. Ugron, Apponyi csöndesítették pártjukat, hogy ne erőszakoskodjanak. — Végül a névszerinti szavavásnál kértek öt perczet, melyet aztán megnyertek. — Szünet után az indítványt visszavonták. Gróf Batthányi támada még ezután a költségvetést. A Polonyiék viselkedését különben még a komoly ellenzékiek is elítélik.

A Vásonkeőy-per vége.

Budapest, február 22. (A Debr. Ell. saját tudósítójától. Érkezett d. u. 4 órakor.)

A Vásonkeőy-féle váltók miatt Eötvös és Polonyi között, a törvényszéki tárgyalási teremben folyt nagy harczok ma fejlődtek be végkép a kir. kuria előtt. A legfelsőbb bíróság ugyanis a két alsó bíróság felmentő ítéletével szemben Brunckala Lászlóné sz. Ozvald Ilonát okirat hamisításért és hamis tanuságért három és fél évi fegyházra, Spiegel Bernátot okirat hamisításért két évi és három havi fegyházra, Kégly József ügyvédet bűnpártolásért három havi fegyházra ítélte.

Monteil missiójának lemeszárllása.

Budapest, február 22. (A Debr. Ell. ered. távirata. Érkezett d. u. 3 ó. 15 p.-kor.) Monteil afrikai missióját szerencsétlenség érte. Emberei közül a benszülöttek 300 embert lemeszárllták, azonkívül elvagták a missió utját a visszavonulástól is. Az összes ott levőket elveszettnek tartják.

„Soha — örökké.”

Irta: Pákozdy Adrás.

A néma kövek is megszólalnak olykor, hidegen, fájón, mint kőhöz illik; és mégis kérdészet az ember tőlök az oly sokszor megadott választ tiszter, százszor, ezerszer, pedig a válasz fáj, fáj mindaddig, míg a kérdező szíve is kővé nem válik a kövek között, melynek aztán mára nem fáj semmi... semmi.

Különösek a válaszok. Néha csak pár szó, de az többet megmagyaráz annak, kiért a kövek rejtelmes beszédét, mint kötetekre menő könyv ezer meg ezer ragyogó szavával. E szavak nem is ragyognak, ridegek, és mégis ékesszólók, egyszerűek, mégis meghatók.

Soha — örökké!!

Kő válasza ez is. Ez is megkérdi naponta százszor, ezerszer egy férfi halja is rá a választ mely mindig ugyanaz és mégsem elég neki újra, meg újra kezdi. Sir, könyörög, átkozza magát, tán hosszabb feleletre vár, de a kő hajthatatlan, ismétli újra, mindig, örökké:

Soha — örökké!!

Kinozza, üzi szüntelen. Ha rátekin a köre, odavillan szeme elé az arany betű soha — örökké; ha letekszik, átadva magát az álomnak, ott is üzi mindig rémesen, újra meg újra felrizza legédesebb szendergéséből az a fatum, mely finom átlátszó ujjával mutat a köre és pedig villogtatja előtte: soha — örökké; még homlokán ott van a kínos álom veritéke még szeméi égnek a farszató harcztól, melyet a daemon elen vívott s mégis hajta a láthatatlan szellem le oda a kőhöz, hogy átkozza meg a szívet, meg mindent, mindent, a mi van, hogy miért van minden, csak csupán az nincs, kit a kő betakar, kérdi szüntelen, a kő más feleletet nem ad, csak ezt, hogy soha — örökké...

Sokszor, nagyon sokszor elpanaszolta a könek, hogy kegyetlen, mert elrabolta tőle azt, a kit egyedül szeretett, a kit mindig imádot a szív teljes hevével, örületével, melynek kárhozatos lángja összeégetett mindent, azt is a mi szent, a mi tán üdve volt, a mi tán utat nyitott volna neki isten elé, lángjának vakító fénye elvette esztét, feledett mindent, mindent a világon, csak őt nem, ő volt üdve, reménye, boldogsága, szívének minden gondja, gondolatja örökké... A kő ridegen szakítja féibe:

Soha!

Majd meg sir, könyörög, kérdez, hogy elég-e meg fájdalmát, mely örültté teszi, legyen elég a kínból, szenvedésből, ha vétett, ki ellen vétett az isten vagy emberek ellen, hogy örökké tart a kárhozat, meddig tart még kínja, szenvedése... A kő ridegen felel rá:

Örökké!!

* * *

Asszony volt, legszebb minden asszony között. Tejfehér bőrén átsugárzott a szilaj, fékezhetetlen vér kinosan boldogító, mámorítóan gyöttrő heve, lángja, mely annyit megvakított, hogy majd lángjába rohanva elégette ott az őrlőt, reménytelen szerelem kárhozatos gyében nájában. Vonzott, csábított, mámorossá tett az a rózsás hajnalpir, mely ott derengett mindig mint a keleti égbolt, melyet befest a felkelő nap előrelövellő sugara az isteni fényvel, melynek dics-özönében még ott ragyog a fényes hajna'csillag a röpke ezüstös felhőktől körüllebegve. Ott ragyogott neki is ébresztő szemepárja a mint körülvilte szemöldöje, fenyegetően csábítva. Fenyegetett, ne rohanj vesztedbe eléget a tűz; csábított, csak jer, hisz „azért csilag, hogy ragyogjon...” ne félj fénye világa vakít, de nem éget, az egész csak csillagfény, mely nem melegíti fel a nyári csendes éjt csak egy pár sugarat lövel szét, mely vezet, utat mutat, bátorít. Fenyegetett az egyik: hát hiszel annak a másíknak, a mely úgy csal, úgy biztat; ne higj, nem szelid csillag vagyok én, mely ha elvakít, aztán maga vezet a jó úton, nem gonosz, demiurgos szelleme lakik bennem, mely elvakít aztán dob, taszít le a szenvedés a kárhozat ezer knja, fájdalom közé; az a másik csalogat asszony-szerelmmel, hogy lopd meg az élveket, mikhez az istennek is csak lopva közelednek, óvakodj, az asszonyszerelm örvény, melynek ha forgását nem tudod sülyedzele az örök hideg sirba; az asszonyszerelm tenger, melynek csábos, rejtelmes tükre alatt minden pillanatban kitörni kész vulkán rejtekezik; vigyázz, az asszonyszerelm, gyilkos illatu déli virág, mely csábít ragyogó színével, illatával, hogy aztán megfojt-on kinos, gyötrelmes balállal, hogy még holtadban is homlokodra lesz fagyva a pokolkin veritéke.

Fenyegetett az egyik, mely ilyenkor sugárzott fénylett, haragosan, fenyegetően, a másik meg mosolygott biztatón szeliden: csak jer, hat csak nem félsz, hát ilyen a férfi, ne hidd annak az elsőnek beszédét, csak mutatja, hogy égő, gonosz tűz, eredj bele bátran, akkor ő is majd ily szeliden mosolyog rád, a bátorra. Ne félj, hisz tudod hogy az asszony szerelem maga a menny ezer üdvével, boldogságával, melyben megváltónak kell lenni magasztosabb, mint egy egész anyagi világot kiragadni a bűn fertőjéből; hát nem tudod, hogy az asszony-szerelm istene annak, a ki őt meghódította, ő meghódítva imádni megtanulta, mely aztán véd is ember pokol, isten ellen, csak jer, jer; hát nem csábít az a két márványkar, mely ha átölel drágább koszoru nem ékesítheti fejedet; nem csábít az a vérvörös ajak, mely sovárogo az eltiltott, isteni élv után hát nem csábít az egész alakl mely maga a megtestesült gyönyör, nem látod, hogy szerelme képes arany-zománczával bevonni körülteled elkezdve az isten lakta magas mennybőlől le egész a kárhozatos, kinos pokolig mindezt; bezománcozza ragyogóra a poklot ezer ördögével, ha téged, ha őt egyesít, egy máséva tesz, megátkozza, ha ellenetek lesz, az eget, az isten angyaltáborával; hát nem csábít hogy magadénak mondatd mindezt, az emberi gonosz, de édes szenvedély, jer, lásd, ha meghódítod, egy virágos kert lesz étedek, a szerelem édes illatu virágával, lombjával, melyben szerelemről zend az ezerhangu madár, ha a szelid megingatja a virágot, bokrot, annak majd minden megmozdul levele, ága csak azt susogja: szeretni, szeretni... hosszan, bo dogan, örökké egymást... feledni minden, mindent csak őt lásd... jer, jer légy merész és boldog.

(Folyt. köv.)

Közönség köréből.)*

A színház lármázói.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Azt mondják, hogy t. hó 20-án a debreczeni színházban kitűnő előadás volt, a Troubadourt adták és ebben a dallamos operában a kedves hangu Ruzsinszky gyönyörűen énekelt. Fájdalom az első emeleten levő páholyok

As a rovat alatt közzétették nem vállal felelősséget a szerk.

bérlőinek nagy része nem élvezhette ezt a gyönyörű éneket: mert a földszint és az első emelet egy-egy páholyában levő ifjonczok és fiatal hölgyec-kék olyan lármás fecsegést és hangos zivertgetést vittek véghez, hogy a többi 3-4-ik páholyban sem lehetett az énekszámok pianóját hallani.

Érteszük az illetőkről, hogy ha tudnák azt, mikép a nagy közönség vi-elkedésük alapján itéli meg műveltségük fokozatának magaságát, vagy alacsonyágát — talán csendesebben lennének.

Bármikép legyen is azonban, arra tisztelettel felkérjük Debreczen sz. kir. város rendőrfőkapitányát, mint egyuttal a színház felügyelőjét, hogy legyen szives hivatalos kötelességét olyképen teljesíteni (az ügyeletes rendőrtisztviselőnek adandó utasítással), hogy az ilyen kiméletet nem ösmere, tehát olyant nem is érdemlő rakonc átlakodók rendre utasíttassanak es a páholybérli közönség szerzett és elég jól megfizetett jogait érvényesíthesse és az előadásokat élvezhesse.

De félérjük a tek. szerkesztő urat is, hogy lapjában szíveskedjék az ilyen nagyhangu uracsokat és hölgyeket (a kik oly viselkedésselkel bizony kétes elkelésűket akarják fitogtatni) lapjában né szerint, vagy legalább a páholy számanak kitételével pelingerre állítani, talán használni fog.

Több páholybérli.

Közgazdaság.

A mezőrendőrségi törvény.

A debreczeni gazdák értekezlete melyről lapunk egyik előző számában emlékeztünk meg a következő emlékiratot nyújtottak be a városi tanácshoz:

A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-dik törvénycikket, illetve a városi tanácsnak annak alapján tett intézkedéseit a azok közt a mezőőrök bejelentésére vonatkozó felhívását megismernév, egyidjűen tudomást szerezünk arról is, hogy a tekintetes tanács a szükséges intézkedéseket mely szerint a mezőőri intézmény a törvény vége hajrá-áa vonatkozólag kiadott 48000/1894. sz. földmívelésügyi miniszteri rendeletet megszabott határidőben étebe léptettesék-logatniba vette.

Ez idő szrint nem tudjuk még, hogy a tekintetes városi tanács által mily módon sándékolatik az keresztül vite ni azonban lenettlen aggodalmuokat ki nem fejezni mar most is annak városunk határ területen a végrehajtási utasítással megszabott alakban teendő gyakorlati közhelyisége feletti, mivel nem képzeltetjük el, hogy a mezőőrök bármily nagy kötelességgel felállítására e etén is kötelességeknek a hivatott utasításban megjeölt módon és akként megfelelőes enek, hogy az első a gazdáközönségre háramló haszon, a mezőőri intézmény felállításával járó nagy kiadá-okkal csak megfizethető is arányban álljon.

Városunk határ területén ugyanis, a 100 holdas es 100 holdon felüli birtokokat leszámítva körülbelöl 65—70,000 hold lenne ly mezőőri kerületekre beosztandó, mely 65—7000 hold a katasteri nyilvántartásból veti adatok szerint körülbelöl 15—18000 parcellában mintegy 5000 földbirtokos kezé van.

Rendkívüli nehézségek kebe ütközik tehát első sorban a földterületnek mezőőri kerületekre való igazságos felosztása, a földtulajdonosok nyilvántartása azokra a mezőőri intézmények helyes kivávása ez illetmények beszedése eszámolása, stb.

De óriási költséget igényel es rendkívül terhet róna a gazdáközönségre a mezőőri tartása is, mert ha a végrehajtási utasítás 74-k szakaszában foglalt rendelkezés figyelemben tartásával, hogy t. i. a mezőőri területet napenként többször sét éjjel is bejárni köteles, osztatik fel a határ mezőőri kerületekre, akkor leg-lább is 100 mezőőri teendő szükség, kiknek évi javadalmazása, egy mezőőri fizetését a leg-minimalisabb összegben 250 forintba véve fel — bár véleményünk szerint megfelelő embert ennviért nem kaphatna, körülbelöl évi 25000 forintba kerülne

Hozzá számítva meg ehhez az azok fel-szerelése, nyilvántartása, azok illetményeinek kivávása, beszedése, kiosztása, eszámolása stb. járó költségeket is, az hiszük nem tévedünk ha a mezőőrök alkalmazásával járó költségeket évi 30.000 forintra tesszük, mely összeg fizetése az a nélkül is rendkívül megterhelt gazda közönséget nagyon érzékenyen fogná sulytani.

De kérdjük továbbá, hol fognak azok a mezőőrök lakni? A városban bi onyára nem, mert akkor kötelezettségeiknek meg nem telehetnek, tehát valószínűleg mindenik a saját területén illetve a felügyelő-térre bizott járáson, a hol annak vagy lakóhelyet bérelni, vagy pedig megfelelő terület kisajátítása mellett ilyer építtetni kellene. Hogy ez utóbbi eljárás, feltéve hogy az keresztül vihető, mily összeget igényelne, arról nem is zólunk, nagyon jól tudja azt a tekintetes városi Tanács. Mive pedig gazdánk a maguk területén es tanyájában azt előre is mondhatjuk a mezőőri helyt adni nem fognak, e tekintetben más megoldás nem lehetséges.

Véleményünk szerint ez ismét újabb a legalább is 6—7000 forint évi teher, mely ismét a gazdáközönség vállaira nehezédnek a melynek ezek szerint a mezőőri intézmény fenntartása címén holdanként évi 50—60 kr kiadása lenne.

Hogy a mostani válságos mezőgazdasági viszonyok közt ez újabb teher mily érzékeny suttaná városunk gazdáközönségét, azt megítélni a tekintetes városi Tanács bölcs belátásara bizzuk.

De hol marad ezen óriási kiadással szemben azon haszon, mely a mezőőri intézménynek a fent vázolt alakban teendő életbe léptetésével városunk gazdáközönségére háramlanak. Nézzük e tekintetben a mezőőri szolgálati kötelességet, illetve az arra ruházandó fontosabb teendőket.

E teendő nagy része abban összpontosítandó, hogy az önézésre bizott területre hűségesen felvigyázz, illetve a tulajdont sértetlenül megőrzi.

Hiszen mi nálunk erre semmi szükség nincs, mert nálunk majd nem minden egyes birtokon es tanyán állandóan alkalmazott eseléd lakik, a ki arra felvigyázz, valamint ügyel arra is, hogy ott senki kárt ne tegyen, kár esetén a kártevőket bejelelt s kárban talált állatokat behajja; — felügyel az arra is, hogy a határjellek meg ne rongáltassanak. A földbirtokos aját érdekében felügyel a megyei utak állapotára s ha azok va amelyekén közlekedést akadályozó romlás vagy rongálást lát, bejelelti azt a hatóságnak... Az aranka es szerb tövis v lantat — hernyók pusztítására való felügyelet es a hsznos madarak megóvása csak nem igényel ilyen kötelességes apparatust?

Hiszen az ide tartozó felügyeleti teendőket a mezőőri rendőrkapitányság, esetleg a megévő mezőőrendőrek zamatnak zapor tasával, sokkal czélszerűbben es megfelelőbben teljesítheti.

A minden a tekinteten meggyőződésünk szerint kétséget kizárólag ki mutatás, hogy a mezőőri intézménynek a törvény végrehajtására vonatkozó földmívelésügyi miniszteri utasítással előírt alakban teendő életbe léptetés — egy általában nem felel meg a czé es okserűség követelményeinek s az az a nélkül is megterhelt gazdáközönségre a jelenlegi mostoha viszonyok között majd nem vi elhatétel en újabb súlyos terhet róna; tisztelettel kérjük a tekintetes Városi Tanácsot, hogy a mezőőri intézménynek a sándékolat alakban teendő életbe léptetését a mi viszonylatok között teljesen feleslegest mől zni s a örvényben a mezőőri kerületek teendők ellátása i két más megfelelőbb es kevésbé költés es módon gondoskodni méltóztassék. Kelt Debreczenben, 1895. február hó 20-dik napján tartott tanácskozás értekezletéből: Következnek az aláíások.

* rhanlyatlások a budapesti tőzsdén. A budapesti tőzsdén tegnap magas fokra bagott az izgatottság, sőt fokozódott, annál is inkább, mert az árfolyamok hovatallása rohamos lépésekkel haladt előre. A helyi értékek üzletköre olyan képet mutatott, amely nagyon hasonlít a krach-hoz. A villamos vasút részvényeinek kur-

zusa hatalmas ugrásokkal hanyatlott, nem csak mértékben süllyedve azokat, akiknek ilyen papirokban angazsmánjai voltak. Némi fogalmat nyújt a pánikszerű árhanyatlásokról a következő néhány számadat:

A múlt hét végén, február 16-án, amikor a tőzsdetanács korlátozó intézkedéseiről még egy betűt sem emlegettek, a következők voltak az árfolyamok:

Villamos város Ujpesti villamos vasut	345.50 frt	173.50 frt
---------------------------------------	------------	------------

Azóta az árfolyamok a következőképpen hanyatlottak:

február 18-án	341.50 frt	162.— frt
" 19-én	337.50 frt	160.— frt
" 20-án	329.— frt	145.— frt
" 21-én	292.— frt	143.— frt

A városi villamos vasut részvényei tehát 53 és fél forinttal hanyatlottak s ugyanennyit veszített minden egyes részvényen az, akinek ilyen papírja volt. — Pedig a közönség körében igen nagy mértékben el vannak terjedve ezek a részvények. A krachnak különben máris van egy áldozata: Störck J. K. tőzsdei ügynök, fizetésképtelenséget jelentett. A tőzsdetanácsból egymásután lépnek ki a tagok, köztük Lukács József, az angolbank igazgatója. E körülmények a tőzsdén jelentékeny baisse-t idéztek elő.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1895. február 22-én.)

Allamadósság:			
Magyar aranyjárdék 4%	— — —	124.—	124.50
vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	— — —	127.75	128.75
koronajárdék 4%	— — —	99.30	99.80
regále váltásági kötvény 4 1/2%	— — —	101.25	102.25
Osztrák aranyjárdék 4%	— — —	125.50	126.—
Egységes állam kötvény 4 1/2%	— — —	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyereséymérsorsjegy	— — —	153.50	154.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	— — —	496.75	497.25
Osztrák hitelbank részvény	— — —	411.25	411.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	— — —	130.—	130.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzéstőzsde 4%-os sorsjegy	— — —	134.—	135.—
3%-os " " " "	— — —	109.75	110.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	— — —	119.—	120.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	— — —	12.—	12.50
Osztrák " " " "	— — —	18.—	18.50
Olasz " " " "	— — —	12.75	13.25
Bazilika sorsjegy	— — —	8.75	9.25
Jó-szív " " " "	— — —	3.15	3.35

Pénzjegyek:

Os. és kir. arany	— — —	5.78	5.89
20 márkás arany	— — —	12.11	12.15
20 frankos arany	— — —	9.84	9.88
1 Sovereigns	— — —	12.39	12.43

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 8. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére.

Budapest, február 21.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát ma jól kínáltak a vételkedv tartózkodó volt, az irányzat lanyha let. Elkelt 24.000 mm. 2 krral lanyhább áron.

Eladások:

Tiszavidéki 200—83 mm.	6.87 frt.	200—82	6.87 frt.
1100—81 mm.	6.82 frt.	100—81 mm.	6.80 frt.
100—70 mm.	6.75 frt.		

3 havi időre készpénzfizetés mellett.
Zab 6—6.35 frt.

Határidő-üzlet. Amerikából érkezett szilárdab jegyzések dacára nálunk lanyhábban indult az üzlet bazában, s tekintettel az enyhébb időjárásra az igen gyenge üzletmenetre zárlatig lanyha maradt. Tengeri teljesen változatlanul indult, s közepes vásárlási kedv mellett zárlatig úgy maradt. Zab és rozs változatlanok.

Zárlat 1 óra:

B u z a márcz. ápr.-ra 1895	6.46—6.47
" szept.-okt. 1895	6.86—6.91
R o z s márcz.-ápr.-ra 1895	5.40—5.43
Tengeri máj.-junra 1895	6.22—6.24
Z a b márcz.-áprilra 1895	6.02—6.04
Repcze aug.-szept. 1895	10.50—10.55

Zárlat 4 óra:

B u z a szept.-okt 1895	6.47—6.48
" szept.-okt. 1895	6.89—6.90
R o z s márcz.-áprilra 1895	5.42—5.43
Tengeri máj.-junra 1895	6.22—6.24
Z a b márcz.-áprilra 1895	6.02—6.04
Repcze aug.-szeptre 1895	10.45—10.50

Időjárás: borult.

Debreczeni városi színház

Időnyérlet 32. szám. Páros bérletben.
Ma Pénteken, febr. 22-én.

A két árva.

Holnap szombaton, 1895. február hó 23-án
Páratlan bérletben.

XI. Lajos.

Szomorujáték 5 felvonásban.
Történelmi dráma 5 felvonásban. Irta Delavigne
Kázmér. Fordította Katona Imre. Rendező:
Péchy Kálmán.)

Vasárnap, február 24-én Faust, nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét írta: Gounod.
(Páratlan bérlet.) Bend. Tiszai.

Szerkesztői posta.

Előfizető. Kívánságára közöljük az Eszterházy-féle vigjáték pályázat feltételeit. A pályázat szerint a díjat a beérkezett legjobb mű feltétlenül megkapja. A pályázat és tisztán olvasható irással lemasolt bekötött pályaművek 1895. márczius 31-én déli 12 óráig küldendők be Solymessy Elek színésziskolájába (József-körut 67, szám), melynek növendékei először fogják a pályanyertes darabot előadni gróf Eszterházy Miklós tájai színházában. Azután a szerző szabadon rendelkezik műve fölött. A pályadíjat öttagú bizottság fogja odaítélni.

Sz. A. Debreczen. Szíveskedjék a két dal vésett László Albert helybeli könyvkereskedőhöz fordulni, kinél az biztosan megszereshető.

L. M. urnak. Z. L. belmunkatársunk könnyen eloszthatja az Ön tévedését, ha kijelenti, hogy nem levelezője sem a Pesti Naplónak sem a Budapesti Hirlapnak.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai” nyomda és kiadó r-t.

Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajo**

Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

**MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.
ÜZLETVEZETŐSÉG DEBRECZENBEN.**

5413. szám.

Pályázati hirdetmény.

(Az 1895. évi kavics szállítás biztosítása iránt.)

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége az alábbi táblázatban kimutatott 1895. évben szükséges rostált és rostátlan folyam, illetve bánya kavicsnak, a vasut használatára átadott bányákból való kiszállítását biztosítani szándékozik, e célra nyilvános pályázatot hirdet.

Osztály	Vonalrész a melyre a kavics kiszállítatik.	A szállítás történeke		Jegyzet.
		a nagyszőlős végardói kavics b. N.-Szőlős T.-Ujlak között	Az Ung folyó medréből Ungváron.	
		rostált	rostátlan	
S.-A.-Ujhely Királyháza.	S.-A.-Ujhely Királyháza	9500	1800	
Zilah	Szilágyság		4500	
Munkács	Bátyu Munkács		2300	
Ungvár	Ungvár, Nyiregyháza M. Szalka			6500
Összesen		9500	8600	6500

A táblázat magában foglalja a biztosítandó mennyiséget és azon vonalrész, melyekre a kavics szállítatni fog.

Az üzletvezetőségnek jogában áll a fent kitüntetett mennyiséget 30%-al csökkenteni vagy 80%-al fölemelni és szállító tartozik ezen pót megrendeléseket az ajánlati áron és feltételek mellett beszállítani.

A szakmány egyezmény és abban foglalt szállítási feltételek alulírott üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Az ajánlatok 50 kros bélyeggel és a rendes czimezésen kívül: „Ajánlat 5413. számhoz kavics kiszállítására iránt” ellátva 1895. Márczius 1-ig déli 12 óráig hivatalunkhoz benyújtandók, vagy posta útján küldendők.

Ajánlat az egyes bányákra külön-külön teendő.

Bánatpénzül az ungi bányára 100 frt és a szőlős-végardói bányán 300 frt. Készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, melyek a napi árfolyam 90%-ával vétetnek számításba 1895. február hó 28-diki déli 12 óráig helyezendő el a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárában.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlítés, az arról nyert elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

A nyertes pályázó köteles a letett bánatpénzt a nála biztosítandó mennyiség ajánlati árával számított érték összegének 10%-ra kiegészíteni, miről írásbelileg fog értesítettetni.

Alulírott üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az árra és feltételekre szabadon választhasson.

Debreczen, 1895. február havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomtat nem díjazatik.)

